

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂSCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPĂRHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

APARE DUMINECA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRACȚIA
ARAD, STR. EMINESCU 18

DIRECTOR:

Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHANDU

ABONAMENTE:

Pentru 1 an . . . lei 100
Pentru 6 luni . . . lei 150

Rom

25 bani

Păzirea intactă a prestigiului preoțesc

— Mai mult control și disciplină —

De Pr. Nic. Crișmariu

Nu începe nici o îndolală, că o misiune mai sublimă ca a Preoțimei sfintei noastre Biserici nu este alta pe lume, fiind ea mai presus decât chiar a Îngerilor, după cum au învățat Sfinții Părinți. De aici urmează apoi, că preoții, cari s'au dedicat acestei misiuni, trebuie să se bucure de cea mai mare stimă în fața enoriașilor. Iar de altă parte prestigiul preoților rămâne intact, numai prin împlinirea conștiințioasă, în toate împrejurările, a înaltei lor misiuni.

Trebuie știut însă, că împlinirea misiunii e condiționată și de vocațiune, care este o înclinare înăscută a sufletului, și care se cere satisfăcută, având să se manifesteze printr'o viață religioasă morală, prin punctualitate și corectitudine la împlinirea tuturor obligațiilor preoțești. O astfel de atitudine a preotului îl ridică în fața credincioșilor, ca pe un far luminos. Preotul cu vocațiune face progrese în parohie, atât în direcția materială, cât și în cea sufletească. Preotul cu vocațiune nu numai va împlini conștiințios misiunea sa, ci o va și feri de toată întinărirea, printr'o viață curată, pilduitoare.

Cu toate acestea, precum Dumnezeu a lăsat, ca în toată pădurea să fie și uscături, așa și în tagma preoțască au fost și vor mai fi preoți abătuți dela regulă, fiind ei lipsiți de vocațiune.

În genere, vocațiunea face minuni. Așa de ex. cu unii dintre învățătorii din dieceza Ara-

dului. Ion Vidu, un simplu învățător, absolvent al Școlii normale din Arad, prin vocațiune și talent a ajuns în panteonul fruntașilor națiunii. Învățătorul Iuliu Vuia, tot absolvent de Arad, laborios purtător de condei și autor de cărți didactice, ajunge profesor la Școala normală din Caransebeș. Iosif Moldovan, învățător distins și autor de cărți didactice, — despre care pedagogul prof. dr. Petru Pipoș a recunoscut că face mai mult cu personalitatea decât cu metoda, fiindcă în el lucră vocațiunea — ajunge un fruntaș, al școlii noastre. Unde sunt apoi vrednicii comisari eparchiali de examene, de pe vremuri, toți cinstiți cu această distincție pe urma vocațiunii și talentului lor?!

Dar tot așa, vocațiunea urmată de talent, a înălțat la trepte de onoare pe mulți dintre preoții noștri. De ex. Păr. Gh. Cotoșman, dela Jimbolla, prin diligență de fier, luându-și în mod particular licența în Teologie, după o activitate laborioasă cu condeiul și în parohie, azi e profesor la Academia teol. din Caransebeș*) Și când întrebasesm, odată, despre păr. Cotoșman pe o persoană din Jimbolla, s'a exprimat că nu e social, ci încunjură convenirile. Omul acesta nu știa, că părintele, mânat de vocațiune, sta retras între ziduri și muncea. Unde sunt apoi preoții noștri cei mulți, cari dela preoție s'au ridicat la protolerie, prin vocațiune și talent? Câți alții, apoi au dezvoltat activitate literară, pe lângă cea

*) Tot așa s'a străduit la studii teologice și părintele Ilarion Felea dela Arad-Șega, acum profesor la Academia teologică din Cluj.

din parohii, iar alții prin vocațiunea și râvnă lor au ridicat parohii din ruină, la stare înfloritoare, atât cu privire la starea materială cât și la cea religioasă-morală.

Și să nu crează cineva, că era lucru mic acesta, când am avut ocazia să cunoaștem din experiență, că cei mai mulți dintre acești preoți au trebuit să lupte, nu numai cu neajunsurile materiale, ci și cu ignoranța poporului, pe care i-o infiltraseră suferințele din partea stăpânirii maștere din trecut.

Aprofundați cu gândul, în acest trecut, și comparându-l cu viața de acum, trebuie să ne prindă mirarea, că tot mai des ni-se dă ocazia, să cetim prin ziare sau să auzim colportându-se, din gură în gură, faime rele despre unii din preoții noștri, cum se abat dela datorie. Nu tocmai de mult scriau foile de peste Carpați, cum unui preot i-se atribuiseră o mare fraudă de lemne, pentru care a fost deținut. Iar în Ardeal, la o adunare de partid, un țăran a cuvântat, că mergând ei la biserică, în altar văd pe dușmanul lor, care e preotul. Și așa așa putea reproduce multe cazuri de abuzuri, pe cari unii indivizi din publicul nostru

le atribuesc preoților. Știu, cât e de dureros, ca noi preoții să ne și gândim la aceste fapte, după ce s'au săvârșit, fiindcă ele lovesc în prestigiul nostru, al preoțimei întregi, pe care avem datorie să-l apărăm.

Am făcut provocare numai la două cazuri de critică, ce li-se face preoților, având convingerea, că lumea cunoaște pe cele multe și că *se va forma curențul, merit să ajungă la cunoștința celor în drept, cari pot și vor să ia măsuri de îndreptare.*

Pentru a ajunge, însă, și la o cuvenită soluție trebuie să constat și o pildă ce ni-o dau alții: În Biserica rom.-catolică preotul abuziv e îndepărtat din parohie, fără urmă, ca protestele parohienilor să nu-l mai poată ajunge.

La noi se tolerează ținerea lui pe loc, spre scandalizarea poporului și scăderea nimbului preoțesc.

În astfel de împrejurări e ușor de înțeles, că *nu e just, ca pentru scaderile unora, să sufere prestigiul întregii tagme.* Și așa, pentru stavilirea răului va trebui să se întreprindă ceva.

Prea Sfințitul de pie memorie, Episcop Grigorie, în articolul intitulat: „Prestigiul preo-

Voiță

Dela Congresul preoțesc din Tg.-Mureș

Cuvântul de deschidere al președintelui Iconom-stavrofor Dr. Gh. Ciuhandu

(urmare).

Onorat Auditor,

Data începutul acestei cuvântări chiar, o spuneam, că Asociația noastră și congresele ei trec dincolo de barierele intereselor profesionale, urmărind să ia contact cu toate realitățile vieții noastre românești.

Ni-am întregit Neamul între hotarele firești ale Statului național, având acesta, ca așezământ central duhovnicesc, sfânta Biserică ortodoxă română, cu titlul de Biserică dominantă. Și Doamne, ce mult am rămas datori, noi cu toții la oaltă, din lăturea faptelor de Morală și Cultură creștină și de inspirație religioasă, care trebuiau clădite solid la temelie reconstituirii din plin a vieții românești integrale între frontierele de acum!

A înfiripa comunitatea politică de Stat e lucru mai ușor decât a o păstra numai prin forțe materiale: politice și economice-financiare. Alături de factorii materiali se cere, în mod imperios și necondiționat, și prezența dinamismului spiritual-creștin, verificat de astfel în viața noastră prin Ortodoxia românească mai mult ca milenară.

În punctul acesta suntem, pentru moment, slabi. S'o recunoaștem, că cei în drept și datornici n'au zidit din des. tul pe a-esta piatră duhovnicească a viitorului românesc, după reîntregirea noastră politică. Urmarea a fost că, în vre-

mece Biserica ortodoxă, Biserica Neamului ne rărânea descoperită ca autoritate și neînstrătată, deci lipsită de posibilități morale și materiale așa de necesare unei afirmări din plin,— forțele Dușmanului, văzut și nevăzut, din cuprinsul țării și de peste frontieră, au dat năvală peste noi, cu tot felul de stricăciuni și corupții, uneltiri și s'luiri, pentru a zădărnici încheierea vieții românești în spirit tradițional.

De ce așa continua să zugrăvească mai de aproape icoana acestui rău, de care sângerează de 18 ani încoaci un neam și o țară? De ce să zăbovim lângă sinistra icoană a păcatelor noastre de obște, de pe urma cărora ar trebui să tragem concluzia osândelor bine meritate?

Nu vom face o nici pe una nici pe alta, ci vom mulțumi lui Dumnezeu, că, mai ales de o vreme încoaci, a ridicat printre noi multe suflete credincioase și luptători fanatici, gata de aprigă luptă până și la supremul sacrificiu, nu numai împotriva dușmanilor de peste frontieră, ci și împotriva *balaurului stricăciunii*, care ne desonorează și pune în primejdie totul ce avem sfânt: Suflet și Cultură, Neam și Țară.

Din fericire, deovreme încoaci, ne desmetecim, țara întreagă.

Suflă un vânt cald, religios, al credinței care încolțește în inimi, într'o strânsă îmbrățișare cu ideea națională, sub porunca asprelor realități de azi și în nădejdea zilei de mai bine, ca mâine.

Acest nou suflu de viață, întinerit sub inspirația religioasă ortodoxă și alimentată de grija de viitorul Neamului, ne dă încredințarea tare, că Sufletul românesc și Sângele românesc, vor fi reîntronate — pe lângă idealul național realizat din lăturea politică — și în toate celelalte drepturi fi-

țimei", publicat în Nr. 34/1929 al acestei reviste, scrisese, că unicul fapt condamnabil, observat atunci la preoți, a fost că nu se salutau reciproc; și totuși pretindea pentru îndreptarea celor vizați de dânsul, să se respecte disciplina canoanelor. Acum însă, când situația s'a agravat, credem, că singură disciplina nu ajunge, ci va trebui însoțită de un control sever, dar binevoitor, din partea autorității bisericești.

S'ar putea reflecta, credem, că acum se face control prin revizorul eparhial. E cert, dar acela e *control administrativ*, pe când aici se cere un *control de conduită*. Control era și în alte vremi, dar unilateral. Ilustrez cu un singur exemplu. Ven. Consiliu Eparhial al Aradului, cu mult înainte de război ordonase preoțimei să scrie Cronica Parohiilor. Atâta tot, fără să se fi mai urmărit și controlat.

Și ce s'a ales de ordin? Puțini l-au executat, deși era salutar și binevenit. Eu, care scrisesem Cronica parohiei Bărăteaz, i-am și tras folosul. Fiindcă o scrisesem și cunoașteam trecutul parohiei, am mântuit comuna bisericească de plățirea unei sume mari de bani, pe

care Nemții o pretindeau ca despăgubire, fără vr'un drept. Și numai pe baza studiului de întocmirea Cronicei i-am putut respinge.

Iar cu ocaziunea reformei agrare, expropriindu-ni-se 29 jugăre pământ fundațional bisericesc, comisia de expropriere, condusă de judecătorul minoritar, a împărțit pământul așa: bisericii și școlii rom.-catolice câte 5 jug., deși era numai filie; apoi altor minoritari, iar nouă, pentru cantorat ni-au lăsat 4 jugăre, deși era pământul nostru, pe când legea ne îndreptăța la 8 jugăre. Astfel, atât pe temeiul acestei nedreptăți, cât și a celei de demult, când proprietarii mari din timpul lobăgiei, au expropiat jumătate de intravilan dela biserică pentru casa comunală, singura avere bisericească, — noi am apelat, utilizând Cronica Parohiei, iar Comitetul central din București ni-a redat, pentru cantorat, încă 8 jug., având astfel 12 jugăre, cum nu au alte comune bisericești. În felul acesta comuna bisericească Bărăteaz a fost rebonificată, pentru despoierile feudalilor din trecut.

Cazuri analoage au putut și pot să provină și mai târziu, și la alte comune bisericești.

rești, exprimate p în noțiunea de *primat moral, cultural, și material românesc*.

Oare, nu în acest semn de vremuri nouă a osândit, nu de mult, Sf. Sinod românesc — în aprobarea unanimă și caldă a toată suflarea românească — meschina *Masonerie*, organizație care nu știu pentru moment cum s'o definesc mai pe drepte: operă salanică a Iudaismului, ori uneltire a Satanei prin fiul lui Iuda Iscarioteanul?

Să ne descoperim capetele înaintea hotărârii Sfântului Sinod!

Sau, de altă parte, oare, nu tot din același suflu de viață s'a inspirat și Academia română, Aeropagul Științei și Culturii românești, când — dimpreună cu marele Dascăl al Neamului, N. Iorga, a osândit pe cei ce au spurcat Cultura și slova românească, prin țiparele jidovite puse în slujba depravăției și a perdițiunii?

Apoi Inaltul Guvern, nu tot pe atât de bine inspirat și credincios slugirei de Neam a procedat, când a dat peste frontieră pe spiritul rector al acestei stricăciuni?

Cu aceeași satisfacție înregistrăm, ca semn de bine al limpezirii și consolidării noastre sufletești, și recenta hotărâre a Sfântului nostru Sinod, prind care a osândit o concepție pseudo-artistică și demoralizantă, apăsând tot atunci la condeiele românești: să se convertească.

Nu putem trece în revistă mai de aproape toate elementele și toate aspectele fenomenului — individual și colectiv — de convertire religioasă și de apărare națională și nici pe toți factorii colaboratori la opera de salvare religioasă și națională. Vom menționa dar numai pe câțiva, așa în treacăt.

Înțiu: „Frăția Ortodoxă Română“, pornită din Ardealul prigoanelor politice și religioase, frăție ce propovăduiește,

sub președinția luminatului profesor universitar Sextil Pușcariu, crezul deplinei reinvieri naționale prin ideea religioasă ortodoxă, ce trebuie trecută prin filiera „F. O. R.“-ului, în chip militant, și dincolo de crestele Carpaților.

Al doilea: „Liga antirevizionistă română“ care, sub conducerea pricepută a căpitanului ei mare, d-l Stelian Popescu, și-a făcut deja cuib cald dincoaci de Carpați, pentru a consolida conștiința drepturilor noastre politice naționale totalitare.

Să mulțumim Domnului, din tot sufletul și din tot cugetul nostru, pentru aceste și alte semne de convertire și de sănătoasă acțiune salvatoare de Neam și Țară!

..

Cât de îndreptățită este aceasta luptă de apărare, se vede și din temeritatea și îndărătnicia adversarului, descoperit și tulburat în lucrarea sa distructivă și de acaparare.

Nu avurăm oare, de curând, durerosul prilej ce a fi văzut o unealtă a Străinismului — un uitat de sine, din slujba Iudaismului — insultând pe însuși Patriarhul țării?

Crezul, pentru care ni-a fost insultată competența și exponentul Bisericii străbune, este al nostru, al tuturor. E singurul crez mântuitor, prin care Românii pot să se reintegreze în toate drepturile lor firești, de stăpâni pe vatra românească și de a se înfrupta, pe o măsură de dreptate, de rodirile Pământului românesc și de pe urma muncii brațelor românești.

Să asigurăm, fraților, pe Sfinția Sa Patriarhul, că toată suflarea românească îi mulțumește, îl laudă și îi stă alături, Lui și celorlalți luptători pentru desrobirea sufletească și politică-economică a Neamului.

(Va urma)

cești. De aceea, Cronica e foarte necesară și folositoare; dar din lipsă de control, respectiv de aplicarea disciplinei, nu o au toate parohiile.

Iată cum, lipsa controlului *poate fi și cauză a conduitei slabe precum și a întrelășărilor* din partea preoților, lipsiți de vocațiune, — spre dauna lor și a parohiilor, în cari servesc, precum și spre știrbirea prestigiului Preoțimei întregi.

Dela Congresul preoțesc din Tg.-Mureș

Moțiunea congresului *).

Asociația „A. Șaguna” a clerului ortodox din Ardeal întrunită în adunarea anuală la Tg.-Mureș în 2 Noemvrie 1937, își exprimă profundul ei devotament și fiiască dragoste față de ierarhia noastră pentru alitudinea și decizia din 9 Martie c. luată în ședința Sf. Sinod, prin care se statornicesc principiile de care este călăuzită sfânta noastră Biserică în opera de îndrumare a clerului și poporului dreptcredincios în toate domeniile vieții publice.

Comunicatul Sf. Sinod „Nihil Sine Deo” formează un eveniment epocal în viața neamului, fixându-se dreptul Bisericii, de a acționa în mijlocul vieții publice și un program minimal etic, social și politic.

Își exprimă în special deosebita grațitudine și recunoștință față de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului pentru intervențiile făcute la forurile cu cădere întru rezolvirea cu un ceas mai de vreme a încadrării preoțimii ortodoxe din Ardeal la Cassa generală de Pensii a statului, pentru ștergerea celor două curbe nedrepte și pentru deosebitul interes arătat față de chestiunile de înalt ordin obșteșc al bisericii noastre.

Pentru toate acestea biserica și preoțimea ei este adânc recunoscătoare. Preoțimea ortodoxă română din Asociația „A. Șaguna” se alătură din tot sufletul la lupta de apărare națională susținută cu însuflețire de zărele naționaliste. Preoțimea roagă onoratul guvern să soluționeze cu aceeaș bunăvoință și celelalte doleanțe ale bisericii și slujitorilor ei și anume:

1. Să se achite gradațiile și ajutoarele familiare din prima a luni ce urmează dela data de când s'a făcut anunțarea, ca și corpul didactic, gradațiile nefiind un ajutor, ci o parte integrantă din salariu.

Noile gradații și ajutoare familiare nu s'au luat în bugetul pe anul 1937—1938.

2. Legea pentru armonizarea salariilor de toate gradele conform pregătirii și funcțiunii ce ocupă și egalarea cu ale membrilor corpului didactic cu consularia și a Asociației clerului din Ardeal.

3. Să se calculeze 5 gradații de vechitme, la salariul plus o gradație de merit.

4. Față de scumpelea crescândă din zi în zi căreia cu salariile de aslăzi nu se poate face față, până la votarea armonizării salariilor să se șteargă cel puțin una din curbele aplicate.

5. Să se acorde sporul de 25 la sută, asupra salariilor preoților, cari nu au în folosință sesii parohiale.

6. Acordarea taxelor școlare pentru copiii de preoți ca și la acei ai corpului didactic, și acordarea de burse în aceleași condițiuni.

7. Să se înlăture cu totul cumutul, ca nimeni să nu poată avea decât o singură funcțiune și un singur salariu.

8. Să se respecte arondarea protopopiatelor existente în Ardeal, și protopopilor să li se acorde diurna legală.

9. Repararea integrală a nedreptăților trecutului față de celelalte culte în cece privește numărul protopopilor, consilierilor funcționarilor bisericești și aplicarea articolului 31 din legea cultelor, numărul sufletelor, a averii, și a nevoilor reale a diferitelor culte, fără a le face pendente de situația bugetului.

10. Să se acorde și Preoților tratamentul care conform legii din Monitorul Oficial Nr. 8—955 se acordă învățătorilor din secuime, Munții apuseni și zona culturală, adică spor de 50% la salariu, sesie parohială etc.

11. Să se ia în buget salariu pentru preoți misionari, posturi suprimate în 1931.

12. Absolvenților Academiiilor teologice ortodoxe din Ardeal, întrucât au pregătire egală cu a absolvenților facultăților de teologie să li se acorde dreptul de a se prezenta la examenul de capacitate pentru religie, pentru școlile secundare, cum s'a acordat Academiiilor greco-catolice din Ardeal.

Să se acorde Academiiilor teologice ortodoxe, dreptul de a conferi titlul de licențiat.

13. Denunțarea concordatului și acordului cu Roma, fiind dăunător intereselor Statului și ale Bisericii.

14. Observarea strică a repausului duminical.

15. În școlile de toate gradele să se prevadă câte două ore de religie de fiecare clasă pe săptămână.

16. Îndepărtarea din învățământul de toate gradele a tuturor profesorilor și învățătorilor comuniști, sectanți și atești, și eliminarea din toate școlile țărilor a elevilor cari profesază idei comuniste, sectare, ateiste.

17. Să se ia cele mai aspre măsuri din partea Statului contra tuturor organizațiilor antinaționale și anticreștine care sapă la temelii Statului și la schimbarea ordinii sociale de astăzi.

Preoțimea roagă înalta Chiriarchie să binevoiască a repeta intervențiile solidare la forurile în drept până la realizarea integrală a drepturilor sfintei noastre Biserici.

Preoțimea roagă Onor. guvern și în special pe dl ministru al cultelor: să ia act de justele doleanțe ale ei și ale Bisericii și să le soluționeze după dreptate cât mai curând posibil.

*) Publicarea a întârziat, deoarece secretarul general, P. C. Sa, pâr. Ioan Bânda, paroh în Roș'a Sibiului, s'a îmbolnăvit imediat după Congres.

18. Să se acorde 50% reducere pe C. F. R. pentru vizitatorul Maglavitului.

19. Să se ia măsuri pentru edilitarea mai în grabă a unui cotidian creștin.

Două telegrame

primite de președintele Asociației Clerului.

Mulțumindu-Vă călduros pentru omagiile ce mi adresați în numele congresului preoțesc dela Tg. Mureș, Vă rog să fiți sigur, că și în viitor voi avea aceeași sollicitudine față de Biserică și de vrednicii ei slugitori. — *Ministrului Cultelor și Artelor Victor Iamandi.* — No. 433/511/1937.

Adânc impresionat de cuvintele și de afecțiunea de care încă odată mi-ați dat dovadă cu ocazia boalei mele, fiind restabilit, Vă adresez atât D-vs. cât și celor în numele cărora mi-ați telegrafiat, cele mai călduroase mulțumiri și Vă asigur de toată recunoștința mea, — *Ministrul Educației Naționale Dr. Angelescu.* — Nr. 720.

Necesitatea predicii apologetice.

de Pr. P. Deheleanu.

Nu există viață fără luptă și nici luptă fără apărare. Sub toate raporturile ei, viața nu-i decât o zbatere, o luptă permanentizată, care dacă ni-se pare că înceată pe un anumit teren, începe pe altul. Ce altceva poate să însemneze această luptă, decât o apărare, o contrabalansare, în sfârșit, o justificare a dreptului de a fi, sau o afirmare expansivă și continuă a aceluși drept.

S'a iscat cândva lozincă: *homo homini lupus* și a rămas de atunci — confruntată cu realitatea — un adevăr axiomatic și peremptoriu. Din acest adevăr derivă și necesitatea luptei, a luptei de apărare.

Dar sunt lupte și lupte — deci apărări și apărări. Nu pot fi toate drepte. Numai acele sunt drepte, cari izvoresc din cauze drepte și se bazează pe motive drepte și legitime. Aceste sunt drepte, dar și necesare. Pentrucă există o fundamentală lege a firii, care le legitimează, dar care le șicere.

Pe teren național de pildă, un neam, care nu-și apără dreptul lui de a trăi liber, deși acel drept i se naște din dreptate, nu numai rămâne — și merită să rămâie — împilat și expus regresului și degenerării până la totala lui dispariție, ci a și păcătui, călcând o lege a firii, care-i poruncește să se apere, spre a se conserva și a se perpetua. Iar o luptă, fie și apărare, întreținută de cineva când nu e legitimată de legile dreptății, trebuie să cadă, în defavorul și spre

nenorocirea aceluia care a alimentat-o, fără nici un drept.

Dar să ne mărginim la terenul religios confesional, fără să intrăm în amănunte. Știm cum au vânturat împrejurările istorice Ortodoxia. A ajuns această confesiune împilată de unii în numele lui Mahomed și al altora, de alții chiar în numele crucii și al papii care a încercat, și a reușit în parte, să devină dumnezeul lumii, căutând — și aici e marea greșală și marea erezie — a se sprijini pe Biblie. Abia acum, în timpurile marelui civilizații, Ortodoxia a câștigat un favor, acela de a fi numai tendențios ignorată, sau sfidată numai teoretic.

Dacă până acum dușmanii ei nu s'au nevoit a o cunoaște, considerând-o ca lichidată, acum e momentul s'o facem noi cunoscută tuturor. Să-i afirmăm valorile, fie și numai în fața noastră, ca să ne adâncim în ea, și să-i justificăm subzistența și perenitatea. Trebuie să arătăm credincioșilor noștri și tuturor, că n' avem nici o vină, dacă am ținut mereu contact, prin doctrina ei, cu veacurile primare ale Creștinismului și că aici stă valoarea ei. Alte confesiuni se mândresc cu forța numerică a credincioșilor. Dar acea forță nu reprezintă un criteriu, fiind datorită unor cauze cunoscute, cari nu numai n'au nimic a face cu Biblia, dar sunt chiar direct opuse cerințelor ei. Ortodoxia ne leagă de cer și acum, cum a legat dealungul celor aproape două milenii, pe toți răposaii părinți și frați ai noștri, adormiți în crezul ei. Chezășia adevărului ei sunt martirii sau mucenicii, cari au murit *pentru ea* și nu pentru papa sau pentru alții. De aici obligația și necesitatea de a o ține și de a o apăra. Dar s'o cunoaștem. Nu numai dogmele ei, cari prin natura lor, deși atât de vechi, aparțin deapururi prezentului, ne pot adânci în ea, ci și oricare privire retrospectivă asupra împrejurărilor ei istorice germinează un simț de alipire idisolubilă la adevărurile ei mântuitoare.

Ce s'a lucrat la noi pe teren științific și ce s'a făcut pe teren practic predicțional, în acest gen apologetic pentru susținerea cauzei drepte a Ortodoxiei în fața noastră și în fața lumii? Nimic, sau aproape nimic¹⁾.

Se zice, că niciodată nu poți contura în definiții precise lucrurile cu cari ești în prea des contact, pentrucă fiindu-ți prea apropiate și obișnuite, își pierd notele caracteristice. S'o admitem aceasta ca o motivare a noastră, deși nu justă, în fața faptului, că pe când noi stăm aproape nemișcați, la atâtea atacuri cari tind să alimenteze o luptă confesională continuă între Români, încep alții să se ocupe serios de Orto-

¹⁾ Anunțăm în rubrica bibliografică din nr. 45 al acestei reviste apariția unei broșuri, care conține o atare predică, mai mult decât necesară, cu titlul: *Câteva cuvinte actuale despre sf. Biserică*, a I. P. C. S. Păr. Dr. Gh. Ciuhandu și doream să fie răspândită în cercuri cât mai largi.

doxie, s'o considere ca Isvorul genuin și nealterat al lor, s'o recomande și s'o facă îndrăgiiă tuturor.

Iată, de pildă, la Oxford, în marele centru universitar, un preot anglican a rostit, acum doi ani în fața profesorilor și studenților de acolo o cuvântare în limba latină (vorbind despre unirea Bisericii anglicane cu Bisericile ortodoxe) în care apoteozează Ortodoxia, făcându-i o splendidă apologie. Nu putem trece fără să menționăm, că această cuvântare a fost nu demult tradusă și în românește și reprodușă acum în broșură, cu aprobarea autorului, de I. P. C. Sa Păr. Dr. Gh. Ciuhandu ³⁾. Sunt interesante și totodată emoționante constatările autorului, care în cuvinte atât de pătrunzătoare arată, că Biserica anglicană nu-i vinovată, dacă a fost smulsă de papalitate din comunitatea cu Biserica Ortodoxă, deodată cu tot Apusul creștin; ea însă, trezindu se la realitate, s'a rupt de Roma papală și tiranică, numai pentru a nu-i fi imposibil să se alipească din nou de Biserica Ortodoxă, care o cheamă și o primește ca pe o fiică a ei, răpită de Roma cea deapururi înșelătoare. Este atât de atrăgătoare cuvântarea, încât singură, după prima întâlnire cu ea, se cere recitită de mai multe ori, cu tot mai multă pasiune.

Iată ce fac alții, în fața cărora se revelează cu tenacitate profunde și superbe valori ale Ortodoxiei. Dar noi? Să ne lăsăm numai apărași de alții? O, nu! Avem mult mai mult de făcut.

Am dat două indicii: 1. cum vede un preot ortodox Ortodoxia, și 2. cum o vede unul anglican. (V. notițele subliniate și Bibliografia din Nr. 45 al acestei reviste).

Predicile de soiul celor amintite, dacă sunt apărări, încă nu sunt lupte. Ele pot fi numai pregătiri și mijloace de luptă, născute din aplicarea practică a dictonului latin: *Si vis pacem, para bellum*.

Celor ce persistă în rătăcire, se cuvine să le adresăm cuvintele sf. Ciprian, din opera sa *De unitate ecclesiae* — cuvinte cu cari închee și pr. G. L. Marriott cuvântarea, deși nu le indică autorul, poate pentru că sunt prea cunoscute: „Nu poate avea pe Dumnezeu ca Tată acela care n'are ca Mamă Biserica”.

³⁾ Titlul ei complet este: *Despre Unirea Bisericii Anglicane cu Bisericile Ortodoxe*. Cuvântare de Georgius Leicester Marriott A. M. ținută la Oxford, în Biserica sf. Fecioare Maria, în Duminică II după Botezul Domnului, în anul 1935. Traducere din latinește de Dr. Gh. Ciuhandu. Arad, Tipografia Diecezană 1937. Pag. 14. Prețul Lei 6.

Congresele religioase mondiale din Anglia.

de prof. Vintilă Popescu

VII.

Secțiunea IV.

Raportul despre Biserică, Națiune și Stat față de educație.

În acest raport, prin „Biserică” se înțelege totalitatea creștinilor organizați în bisericile existente. Ea cheamă, prin evanghelia ei, la servirea lui Dumnezeu pe om, în toate manifestările lui, și pe toate instituțiunile omenești. Biserica pretinde, ca fiecare copil și adult să primească educația deplină, care este consistentă cu capacitățile lui, și afirmă că nici-o educație nu-i adecuată dacă este departe de Dumnezeu. Ea recunoaște însă, că nu poate să-și asume întreaga responsabilitate pentru întreaga purtare și educație a omului, deoarece la aceasta contribuie atât Națiunea cât și Statul.

Statul urmărește să dezvolte abilitățile industriale și comerciale ale omului, de cari depind buna stare și tăria Statului. Deasemenea, el tinde să dea o educațiune, care să creeze cetățeni loiali și capabili, devotați Statului și așezămintelor lui. Statul este obligat să creeze și să menție solidaritatea dintre Națiuni.

Națiunile organizează și ele în lăuntrul Statului instituțiuni de educație, fie independent, fie în legătură cu Biserica sau sub controlul Statului, ori recunoscute de Stat, când acceptă anumite directive date de Stat. Aceste instituțiuni au de scop dezvoltarea facultăților și capacităților specifice națiunilor pe cari Dumnezeu le-a așezat într'un mediu strein lor.

Intervenția anumitor factori.

Astăzi există unele împrejurări, care complică și aduc în conflict — pe tărâmul educației — Biserica, Statul și Națiunea.

În unele țări s'a produs o despărțire fălșe de religioane. Iar pe de altă parte, în toate țările sunt influențe subtile, cari neagă sau ignoră însemnarea creștină a vieții. Rapida înaintare a științei și dezvoltarea mecanice au adus încrederea omului în puterile lui proprii. Astfel, religioana a fost înlocuită cu încrederea în om. Mulți părinți caută vindecarea morală a copiilor lor în clinici, iar mulți adulți, în necazurile și turburările lor sufletești, caută sfatul psihoanaliticilor, întorcând spatele tainelor bisericii.

Al doilea fenomen este desmembrarea vieții sociale, care a dus la un scepticism religios și la un relativism în normele de purtare. Acestea au dus la slăbirea familiei, cel mai important factor de întipărire a caracterului creștin asupra tineretului.

O schimbare fundamentală s'a produs în atitudinea educatorilor, care-și îndreaptă privirile, interesul și sforjările numai asupra științei materiei ce predau elevilor, lăsând ca educația s'o facă în întregime numai Biserica.

În al treilea rând : astăzi s'au ivit mijloace nouă în educația publică, cari au un mare efect asupra minților oamenilor. Stațiunile de emisiune și cinematografele sunt mijloace de a influența considerabil masele populare.

Și, în sfârșit, intervenția crescândă a Statului în toate manifestările vieții, face ca să se nască fricțiuni și conflicte între el, biserică și națiune.

Controlul mișcărilor tineretului.

Scopul Bisericii este de a educa, sub legea lui Hristos, persoane libere. Libertatea, în sensul ei, nu este un dar natural. Libertatea pe care o caută Biserica este atât liberarea de înșelăciunea patimilor rele, cât și întărirea caracterului pentru a păstra libertatea de conștiință în mijlocul presiunilor externe. Convingerea Bisericii este, că o personalitate ajunge la dezvoltarea și libertatea ei deplină numai în supunerea față de Dumnezeu. În timp ce Biserica se opune tuturor zeficărilor, ea trebuie însă, să se alipească eforturilor de restabilire a unității sociale, în mijlocul desăgregării de azi, și să recunoască, drept cel mai puternic mijloc pentru aceasta, educația. Biserica se opune oricărui sistem de educație, care stimulează un individualism fără frâu și trebuie să afirme baza pentru solidaritatea socială, pe care Dumnezeu a dat-o în instituția familiei.

Una din cele mai caracteristice trăsături ale timpului nostru este răspunsul, pe care-l dă tineretul la chemarea conducătorilor politici, cari le oferă un rol în clădirea națională. În această chemare, este ceva care captivează tineretul contemporan, și anume : un sens național, o definiție a scopului, o ocazie de a pune în valoare energiile neconsumate și o afirmare a personalității. Aici este chemarea Bisericii ca să prezinte tineretului pe Iisus Hristos, ca pe Domnul și Stăpânul lumii, în serviciile cărui trebuie să-și pue toate talentele lor, pentru realizarea scopului creștin în lume.

Spiritul lui Hristos trebuie transmis dela persoană la persoană. Biserica trebuie să arate, că în afară de ea nu există o bogăție spirituală.

Ce are de făcut Biserica în educație ?

O piedică mai mare decât cea externă, care se pune în calea Bisericii, în educație, este desunirea forțelor creștine. Bisericile creștine nu au astăzi o unitate de vedere în educație. Ele vor isbuti numai atunci când vor realiza un front comun de educație.

Pentru aceasta creștinismul trebuie predat într-o teologie legată de viață, care este mai ușor înțeleasă de mulțime. De asemenea trebuie creiată o psihologie creștină, care să arate existența sufletului nemuritor și experiența religioasă în om.

În educație exemplul vieții este covârșitor, deaceia părinții creștini trebuie să-și dea seama, că viața lor are o influență covârșitoare asupra vieții copilului. Biserica trebuie să se îngrijască în a da o educație religioasă, întâi părinților, prin diferite organizațiuni atașate bisericii.

În școală, învățătorul influențează asupra copii-

lor, prin personalitatea și viața sa mai mult decât prin învățătura ce o predă. Biserica trebuie să lupte pentru o creștere a învățătorilor și profesoriilor în spiritul creștin, fie în instituțiunile Statului. Biserica are datorită a forma nu numai cateheți adevărați, dar de a veghea, ca în toate instituțiunile de cultură să se predea o concepțiune creștină despre lume și viață, pentruca sufletul elevilor să nu fie sdruncinat de afirmațiunile materialiste și ateiste ale profesoriilor dela disciplinile laice.

Conducerile mișcărilor tineretului trebuie să fie incredințate numai acelor persoane, cari sunt cu adevărat creștine și morale și cari nu urmăresc scopuri contrare evangheliei lui Hristos. Biserica nu trebuie să piardă nici-o ocaziune în atragerea tineretului către ea.

Misiunea Bisericii, ca învățătoare, se exercită mai ales în școli Școlile confesionale trebuiesc menținute și întărite, iar în școlile de Stat, învățământului religios trebuie să i se dea locul, importanța și extinderea cuvenită.

Cum religiunea adevărată isvorăște numai din unirea religiei interne cu cea externă, cultul nu trebuie neglijat. Tineretul trebuie adus la Biserică și să se organizeze servicii speciale pentru copii. Prin această copiii, în mod văzut, adoră pe Dumnezeu etern, care este peste marginile cunoștințelor omenești.

Profesorul Planck despre Religiune și Știința naturii

Protopop militar în retr. Nicolae Eftreșan *)

Din Cetatea Vaticanului se anunță : „Osservatore Romano” se ocupă intensiv de interesanta conferință, pe care savantul german, profesorul Max Planck, membru al academiei papale de știință dela Universitatea „Lessing” din Berlin, a ținut-o, despre tema „Religia și Științele Naturale”.

Din cele expuse de numitul savant, foia relevă cu deosebire faptul, că legile naturii n'au fost inventate de om, ci că acelea există independent de el chiar și dacă omul nu le cunoaște. Aceasta ar trebui să convingă spiritul omesc și să-l conducă la credința existenței unei *voințe inteligente superioare, diferită de om și de natură*. Religiunea și știința se întâlnesc și se asociază întru căutarea existenței și a ființei a acestei Voințe superioare. Nimic nu împedecă pre omul științei de a recunoaște pre *Dumnezeul celorlalte cred* în suprema putere, cum e ordonată aceasta în legile naturii și precum îi descoper lui aceasta observațiunile senzurilor sale. Între stabilirea exploratorului și a credinciosului față de ideea Dumnezeului sustau numai diferențe de însemnătate inferioară. Pentru celce crede, Dumnezeu este *inceputul*, iar pentru explorator este *sfârșitul*. Omul religios are nevoie de

*) Traducere după „Temesvárer Zeitung No. 255/937

Dumnezeu în lucrurile sale, iar savantul pentru a înțelege. Știința nu poate opune contradicții gândirei credinciosului. În toate punctele esențiale ale problemei Dumnezeiești, susține o armonie deplină între Religie și Știința naturii. Comună este lupta lor contra îndoielii și contra acelor elemente, care neagă pe Dumnezeu ori îl combat și comună este janta lor: *spre Dumnezeu*.

Despre ce să predicăm ?

28 Noembrie. Duminică XXX după Rusalii. (Luca 18, 27). Ca omul din Evanghelia de azi întrebăm și noi adeseori pe Domnul ce să facem, ca să moștenim viața de veci ?.

De fiecare dată El ne răspunde, prin glasul sfințelilor Evangheliei, prin pi da vieții sfinților săi, că viața vecinică — moștenire câștigată nouă prin scump sângele Fiului său — o vom dobândi, urmând învățăturile și păzind poruncile Lui.

„Toate acestea le-am păzit din tinerețile mele“. Putem face și noi — cu conștiința împăcată — această mărturisire pe care a făcut-o omul din sf. Evanghelia de azi ? . Dacă în urma slăbiciunii firii noastre, nu am putut ajunge această desăvârșire, avem totuși posibilitatea ca, împlinind porunca cea nouă a lui Iisus — porunca iubirii — să plinim toate poruncile. (I. Corint. 13, 1-3). Este mai ușor în orice împrejurare, a păzi o poruncă, decât a o călca. „Este o sarcină“, va cineva. Da, însă „sarcina mea este ușoară“, zice Domnul. Celace plinește porunca iubirii, în sensul propovăduit de Mântuitorul, va plini toate poruncile. Acela în inima căruia a incolțit sămânța iubirii de Dumnezeu și aproapele, nu se va întrista — oricât de avut ar fi — atunci când Mântuitorul ar zice: „Urmează mie“. Dimpotrivă, va trece dela simțire la fapte și acolo, unde e nevoie de un sfat bun, îl va da cu dragă inimă; unde se simte lipsa unui braț puternic, nu va sta la îndoială, dând ajutorul său; unde va fi lipsă de banul său, îl va da cu mână largă, alinând foamea unui orfan, încălzind inima unui bolnav, acoperind trupul gol al unui nevoiaș.

Fericirea ta va fi desăvârșită atunci, când vei putea duce cu tine, spre fericire, mai multe suflete. Să urmărim pe Domnul, ascultându-i cuvintele și păzind poruncile Lui.

5 Decembrie. Duminică XXVII după Rusalii. (Luca 13, 10-17). Având în vedere atitudinea mai mare-lui sinagogii privitor la vindecarea femeii cuprinse de duhul neputinței, vom vorbi despre urâtul păcat al invidiei.

Ce este invidia ? Sf. Grigorie de Nazianz o definește astfel: „Invidia este o amărăciune sufletească pentru binele deapropelui și o bucurie răutăcioasă pentru nefericirea lui“. Invidiosul, prin urmare, în binecuvântarea ce o revarsă ceriul asupra altuia, vede un blestem și o nefericire, trimise asupra lui însuși. După cuvintele sf. Ioan Gură de Aur, cel invidios, înțrece în răutate chiar și pe diavolul, care invidiază și el, însă nu pe semenii săi. Toată invidia lui se îndreaptă împotriva noastră, a oamenilor. Nu așa, omul

invidios. Acesta gonește, cu invidia sa, pe acela care este de o ființă cu el, frate cu el, fiu al aceluiaș Părinte. Omul invidios săvârșește deci un păcat, pe care nici diavolii din iad nu-l fac.

Păcatul invidiei, pe cât este de uricios în firea și însușirile sale, pe atât este de fatal în urmările sale. Nici nu s'ar putea numi și număra, acele cumplite fărâdelegi cari se nasc din această patimă urâtă. Abel pentru ce a fost ucis ? Iosif pentru ce a fost vândut ? Saul pentru ce căuta să ucidă pe David ? Irod de ce a ucis atâția prunci nevinovați ? Ce a făcut pe Evrei să restignească pe Iisus ? Invidia !.

Vai însă, celor invidioși, căci: „Cei ce fac unele ca acestea nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu“. (Galat 5, 21). Sf. Vasile cel mare zice, că invidia este semnul pedepsei celei vecinice și calea la iad.

Cum să ne ferim de acest păcat ? Fericitul Augustin ne spune că invidia este fiul mândriei. Să desrădăcinăm deci, din inimă, toată mândria și trufia deșartă, făcând loc umilinții, căci după cuvintele aceluiași fericit părinte: „Ucigând părintele, va muri și fiul“. Să ne înarmăm mai presus de toate cu dragostea „care îndelung rabdă, nu se trufește, nu se poartă necuvincios, nu caută ale sale, nu cugetă răul“. (I Cor. 13, 4-5).

6 Decembrie. Sf. părinte Nicolae. Numărul sfinților, cari împodobesc Biserica lui Hristos, este nepus de mare. Biserica noastră în fiecare an ne desprinde din cununa lor și ne înfățișează pe cei mai aleși, pe cei mai plini de dragoste și râvnă Dumnezeuască, pe cei mai tari în credință. Aceasta nu atât pentru a-i sărbători și preamări, ci mai vărtos pentru viațuirea lor înțeleaptă și cinstită, să ne fie întru toate spre pildă și îndemn de viață creștinească.

Faptele lor, să jină totdeauna aprinsă în sufletele noastre, flacăra dragostei și a credinții, care îndeamnă neconținut spre tot ce e bun și folositor, dând tărie și putere în încercările cele mai grele.

„Prăznuirea — zice sf. Ioan Gură de Aur — este arătarea faptelor bune, starea evlavioasă a sufletului și viața cuviincioasă“.

Viața sf. Ierarh Nicolae (vezi sinaxarul zilei) este pentru noi, o vistierie de fapte bune, de mărgăritare scumpe, dintre cari — văzându-le și înțelegându-le — putem să alegem cu toții, cât mai multe. Numai lumina lor strălucitoare, ne va putea lumina drumul vieții noastre creștinești, atât de întunecat și sdruncinat astăzi. Astfel făcând pomenire, praznicul sf. Nicolae ne va fi și nouă de folos și bucurie pe pământ și în ceruri.

Cronică

Intrând în Postul Nașterii Domnului, la catedrala noastră s'a reluat săvârșirea de curând introduselor „Paraclise“: Mercuria „Maicii Domnului“, iar Vineria „Mântuitorului Hristos“ totdeauna la ora 6 seara. Serviciile sfinte au fost cercetate și în Postul Învierii de frumos număr de credincioși și, mai ales, credincioase. Acum, nădăjduim o și mai largă împrietenire cu aceste sfinte slugiri, despre cari credem, că ar plăcea și mai mult în mediul satelor noastre. Și ce

bine ar fi să se facă și în afară de cele câteva cazuri știute.

Două sfințiri de biserică s'au săvârșit decurând în eparhia noastră, amândouă prin lucrarea și binecuvântarea P. Sf. Sale Părintelui episcop *Andrei*. Sâmbătă, la 13 Noembrie în comuna *Crocna*, unde sf. biserică fusese renovală, și Duminică următoare, în comuna *Pescari*, unde sf. biserică fusese înălțată, din temelie, din zid. La cea dintâi, păstorește C. Sa părintele *Gheorghe Șerb*, preot tânăr care a pus bune silințe în cauză, iar la cea de a doua părintele *Emil Tomșa*, care încă a ostănit mult, adunând din toate părțile mijloacele necesare la ridicarea noului locaș de închinăciune. P. Sf. Sa a avut bune cuvinte pentru amândoi străduitorii aceștia. Tot așa, P. Sf. Sa a împărțit credincioșilor din cele două comune bisericesti, prin arhiepăstoreștile predici, învățături foarte folositoare. În ambele locuri, P. Sf. Sa a fost însoțit de Păr. consilier referent cultural *Dr. Gh. Ciuhandu* și de diaconul ceremonial *Dim. Dărău*, ca și de P. C. Protopop *Const. Lazar* al tractului protopopesc. În amândouă bisericile s'au slujit slujbe sobornicești, asistând și intelectualii din jur, inclusiv reprezentanții autorităților. La *Pescari* a participat și corul țărănesc dela *Gurahonț*, al d-lui învățător *Savu Dorca*, ale cărui laudabile prestații le-am semnalat și altădată. Iar dela *Almaș* a luat parte, la onorurile date P. Sf. Sale, o bine instruită tanfară țărănească. Prea Sfinția Sa a făcut, ca de obicei, visite la casele preotești, iar la *Pescari* l-a cercetat și pe d. *Dr. Petrila Petrică*, la casa sa d'acolo. — La întoarcerea spre reședință, luni P. Sf. Sa s'a oprit și la biserică din *Buteni*, care însă l-a micșorat bucuria prilejului, din pricina scaunelor moderne (ca la cinematograful de pildă), introduse ulterior sfințirii bisericii fără consultarea autorității eparhiale, care nici nu și-ar fi putut da învoirea.

În *Bucerdea-vinoasă* (prof. *Alba-Iulia*), după cum citim mai deaproape în „*Renașterea*” (No. 44) dela *Cluj*, — într-o comună curat ortodoxă odinioară, desbinată mai apoi prin unașie, s'a întâmplat de curând un eveniment foarte firesc. Frunțașii și alții dintre unieși au revenit la ortodoxie, în frunte cu preotul lor, *Dumitru Bogdan*. În chipul acesta, s'a putut constitui acolo a doua parohie ortodoxă română. Așa se întâmplă când covârșește simțirea românească și dreapta judecată, față de meleahna străinismului. Căci, oricum, e prea adevărat cuvântul ăla al d-lui prof. *N. Iorga*, despre papa *Romei*, că acela tot numai „străin” rămâne pentru *Români*.

Pentru bustul regretatului profesor *Teodor Mariș* a luat o laudabilă inițiativă promoția 1927 a *Preparandiei ort. rom.* din *Arad*, cu ocaziunea revederii de 10 ani dela absolvire, constituind un prim fond de cca 5000 lei. Pentru realizarea proiectului s'a adresat un apel, despre care luăm act cu plăcere și noi, îndemnând pe toți cari au posibilitatea, să contribuie fiecare după a sa stare și inimă.

Banul se vor trimite pe adresa Școlii normale *Arad*, cu mențiunea: pentru fondul bustului prof. *Teodor Mariș*. În fruntea acțiunii stau următorii: Președinte de onoare: *Dr. Teodor Botiș*, rectorul *Acad.*

Teologice Arad; Președinte: *Dr. Caius Lepa*, Directorul Școlii normale *Arad*; Secretar: *Prof. Ioachim Dabici*, Dirigintele promoției 1927; iar în numele promoției 1927: *Ioan Vărtaciu*, învățător, *Covăsinți*.

Cercuri religioase, la *Roșia* și *Revelis*: s'a ținut în ziua de 31 Oct. a. c. în parohia *Roșia-Șebis* (prof. *Buteni*) La Sf. Liturghie au servit preoșii: *Z. Mihulin-Berindia*, *D. Manăte Paulian*, *L. Iojă-Selăgeni*, *Gh. Neagu-Revelis*, *L. Barbura Iojă Mare* și *Teodor Cocu*, parohul locului. Această zi a fost o adevărată sărbătoare și de reculegere sufletească pentru credincioșii acestei parohii, cari, în număr foarte mare, au luat parte la serviciul divin. La *Priceasnă* a predicat Păr. *Lazar Iojă*, despre „*comoara sufletească*”, lăsând pe credincioși adânc mișcați. După masa servită la pār. *T. Cocu*, *C. Părinți*, au plecat, în parohia *Revelis*, unde au săvârșit *Vecernia*. La sfârșit, fiind sf. biserică plină de credincioși, Păr. *T. Cocu*, a vorbit despre „*Adevărata Biserică a lui Hristos*”, arătând în cuvinte frumoase și mișcătoare, că *Biserica ortodoxă* este aceea, pe care a întemeiat-o însuși *Iisus Hristos*, păstrându-se curată și nefalsificată și pe care „*nici porțile iadului nu o vor birui*”. *Credincioșii* din ambele parohii, au rămas mulțumiți și edificați sufletește. De remarcat, este cercul din parohia *Roșia*, acum bine reușit, drept dovadă că credincioșii vin tot mai mulți. Iată ce poate face pastorația ajutată de cercurile religioase. (Un preot).

Biserica noastră din Semlac, fiind restaurată în timpul din urmă, a fost dată destinațiunei sale, *Duminecă* în 21 I. c., prin lucrarea și binecuvântarea P. Sf. Sale Părintelui episcop *Andrei*. Din acest prilej, P. Sf. Sa a fost însoțit, din *Arad*, de P. C. Sa protopopul *Aradului*, *Traian Vățlanu*, exactorul P. C. Sa *Virgil Mihulin* și diaconul ceremonial *Dimitrie Dărău*. La slujba sobornicească s'au alăturat și alți preoți din jur. Reprezentanții comunei noastre bisericesti și cei ai celorlalte culte locale, ca și ai autorității politice, de plasă și din localitate, au ținut să fie de față la actul sfințirii și la slujba arhierescă, în care s'a încadrat, și astădată, o pătrunzătoare cuvântare din partea P. Sf. Sale. După săvârșirea serviciului divin, reprezentanții cultelor și ai autorității politice și-au făcut onorurile înaintea P. Sf. Sale la *Casa națională*, unde s'a luat și o mică gustare de post, după care P. Sf. Sa a întors la reședință.

Societatea Scriitorilor români din Ardeal, sub conducerea profesorului universitar d-l *Dr. Victor Papilian dela Cluj*, și distins om de condeiu și propovăduitor religios-național a ținut, la *Arad Dumineca trecută*, o foarte reușită „*șezătoare culturală*”, asupra căreia vom reveni în numărul viitor. Înregistrăm faptul cultural, cu regretul că, din motive sanitare neprevăzute, n'am putut fi de față să gustăm distinsele prestații ale scriitorilor noștri.

Informațiuni

Hirotonire. *Duminecă*, în 14. I. c., din prilejul sfințirii bisericii din *Pescari*, a fost hirotonit de diacon, absolventul de *Teologie Nicolae Pîntea*, fauc-

ționar la Contabilitatea Tipografiilor și Librărilor Diecezane. Din acest prilej noul diacon a dăruit familiilor ortodoxe din Pescarl o sută (100) de tablouri religioase, reprezentând pe sfinții Apostoli Petru și Pavel.

Lista noului guvern o publicăm și noi, după cum urmează: Președinte: *Gh. Tătărăscu*. Educația națională: *Dr. Anghelescu*. Comunicații: *I. Incuț*. Externele: *Victor Antonescu*. Muncă: *I. Nistor*. Justiție: *V. Sassu*. Internele: *R. Franasovici*. Agricultură: *Ionescu-Sișești*. Sănătate: *Dr. Costinescu*. Culte și arte: *V. Iamandi*. *I. Manolescu*. *Strunga*, ministru secretar de Stat. Finanțe: *M. Cancicov*. Cooperatie: *M. Negură*. Aer și marină: *Radu Irimescu*. Apărarea națională: *General Ilasievici*. Industrie: *Ing. Bujoi*. Fără portofoliu: *Dr. Valeriu Pop*, ministru secretar de stat. *Subsecretari de Stat: General Gabriel Marinescu și V. Bărcă*, la interne: *V. Bădulescu*, la externe: *M. Berceanu*, la industrie: *V. Alimăneșteanu*, la finanțe: *Tiberiu Moșoiu*, la agricultura: *M. Benteoiu*, la justiție: *General Paul Teodorescu și General Glatz*, la apărarea națională: *dr. P. Topa la muncă și F. Ștefănescu-Goangă* la ministerul educației naționale.

Atâta numai de mai adăogăm, că între miniștri avem, din Ardeal, unul singur — d. Dr. Valeriu Pop — președinte până mai alaltăieri al „Agrului”.

O nouă comisiune a constituit Consiliul eparhial, pentru supraveghierea Librăriilor și Tipografiei eparhiale din loc. Membrii comisiunii sunt: P. C. Părinți Dr. Gh. Ciuhandu, consilier-referent cultural și Pr. Fiorea Codreanu, paroh în loc, iar cel de al treilea membru e d. Aurel Călniceanu, șef contabil-controloer eparhial pe vremuri, acum în retragere.

Slatina-de-Criș, (Protopopiatul Butenilor) a primit, pentru sf. biserică de acolo, din partea județului Arad, prin bunavoința d-lui prefect Dr. Ioan Groza, un ajutor de lei 4000.

Redacțional

Numărul de față-l scoatem mai de grabă, pentru că ajunge la vreme la mâna P. C. Preoți, rubrica: „Ce să predicăm” în Dumineca cu data ce scoatem revista. Adăogăm un supliment de două pagini, ce avem cules, rezervându-ne să-l scădem la vr'un număr viitor din acest an, dacă ar cere-o interesul administrativ al acestei reviste, care n'are nici o subvenție, ci se susține exclusiv din abonamente, și aceste reduse pentru preoți.

Rectificare

In publicația oficială din numărul nostru trecut, cu privire la termenul de vânzarea casei din Șiria a fundației Dr. Mera fixată pe ziua de 2 Decembrie, s'a strecurat greșala de tipar, arătându-se ora 19, în loc de ora 10 și jumătate din aceeași zi.

Administrația.

Nr. 7960 | 1937.

Comunicat

Invităm pe Cucernicii Preoți, ca Miercuri în 1 Decembrie a. c. ziua Unirii noastre — patria Mamă să officieze la orele 11 a. m. un Te Deum cu o vorbire potrivită.

Arad, la 13 Noembrie 1937.

Consiliul Eparhial.

Nr. 7645/1937.

Comunicat

Ministerul Cultelor și Artelor, cu adresa Nr. 26206/937, ne face cunoscut, că potrivit ordinului circular Nr. 123700 R. A./154652/937 al Direcțiunii generale C.F.R. costul carnetelor de identitate cu reducere de 50%, din taxele tarifare, a fost majorat astfel.

Cl. I și cl. II Lei 100.

Cl. III Lei 75.

La chitanțele de 100 lei și mai mult, se aplică un timbru fiscal de 3 lei și un timbru de aviație de 2 lei.

Ceeace comunicăm spre conformare.

Arad, 15 Noembrie 1937.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

Concurs

Conform ordinului Consiliului eparhial No. 7484/937 pentru îndeplinirea parohiei vacante din comuna Spata protopopiatul Balinț se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial Biserica și Școala.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Folosința sesiunii parohiale constătătoare din 32 jug. jumătate arător și jumătate livadă.
2. Casa parohială.
3. Stolele legale.
4. Birul parohial se ia în concurs — din oficiu cont col. B.

Intregirea salariului dela Stat, pentru care parohia nu garantează. Alesul preot va predica regulat în dumineci și sărbători, va catehiza la școala primară din loc, va suporta achitând regulat toate impozitele după întreg beneficiul preoțesc.

Parohia este de clasa III-a deci dela recurenți se cere calificare pentru astfel de parohii. Concurenții la acest post se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare, având în prealabil avizul protopopului, — în sf. biserică pentru a face cunoștință cu credincioșii și pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale în oratorie și în cântare conformându-se întru toate dispozițiilor din art. 33 al regulamentului pentru parohii.

Cererile însoțite de acte justificative adresate consiliului parohial din Spata se vor înainta Ven. Consiliu eparhial din Arad.

Spata, la 24 Octomvrie 1937.

În conțelegere cu:

Ioan Trifu
protopop

Consiliul parohial